

Laščani ne držijo križem rok

»Pazi, predsednik, Rigler iz Velikih Lašč je že spet tukaj, spet bo kaj »fehtal«. Tudi tako opozorilo je dobil naš predsednik občinske skupščine, ko se je predsednik velikolaške skupščine KS spet oglašil na občini. Res je prišel nekaj prosit. Tako kot vedno. Vendar pa ne prosi zase, ampak za svojo KS in svoje krajane. Prav vsega v krajevni skupnosti res ne zmorejo sami, praktično vse kar imajo so naredili in plačali – v lastni režiji.

Kar tako, pa je treba ob tem povedati, da se v razvoj KS zelo vključujeta tudi Kmetijska zadruga in Gozdno gospodarstvo. In ker navadno začnemo pripovedovati, kaj so v posamezni krajevni skupnosti naredili, bomo tokrat stvar nekoliko obrnili in začeli tam, kjer se je zataknilo.

Franc Rigler je zelo potožil zaradi težav, ki jih imajo z židavo zdravstvene postaje, ki je sicer vključena v program tretjega samoprispevka. Že leta 1979 so krajani v KS Velike Lašče, Rob in Turjak prispevali po 1.000 dinarjev in s tem denarjem pridobili 10.130 kvadratnih metrov veliko zemljišče, kjer bo zdravstvena posaja stala. Morali bi jo že začeti graditi, vendar se do zdaj še ni nič premaknilo. Nejevoljo krajanov v tem primeru lahko razumem, saj so imeli že z objektom v prejšnjem samoprispevku – telovadnico pri osnovni šoli – veliko težav, ki še danes niso odpravljene. Uporabno dovoljenje sicer ima, vendar po stenah ob vsakem deževju tečejo potoki vode...

Pred štirimi leti so začeli sistematično urejati krajevne vaške in gozdne poti, saj je po velikolaški krajevni skupnosti, ki ima 2.280 krajanov, raztresenih 44 vasi in štirje zaselki. Ustanovili so gradbeno skupino, ki je prevzela vsa organizacijska dela. Ne bo dolgo, ko bo do najbolj oddaljene hribovske vasi speljana taka cesta, da bodo po njej lahko vozili avtomobili od osebnih do gasilskih. Utrpeti je treba pot zdravniku pa veterinarju in urgentnim vozilom.

Prav zdaj je v teku akcija za napeljavo telefona po krajevni skupnosti. Postavili so že 1.138 telefonskih drogov in tudi vsa druga gradbena dela bodo opravili sami. Tako bo 370 krajanov dobilo nov telefonski priključek. Celotna naložba bo veljala 13 milijonov dinarjev in vsak novi naročnik bo prispeval poleg dela še 55.000 dinarjev.

Elektriko imajo povsod, prav tako je povsod tekoča pitna voda, tudi preskrba je urejena, še bolj pa bo, ko bo postavljena še trgovina z železnino in gradbenim materialom. Za naložbo bo poskrbela kmetijska zadruga, ki je že lani naredila novo trgovino z živili.

V Velikih Laščah je precej kmetov, vendar so kmetije majhne in imajo povprečno le po tri hektare obdelovalne zemlje. Poleg tega so kmetije večinoma hribovske, za katere v zadnjem času družba še posebej želi, da bi ostale in se v okviru danih možnosti tudi razvijale.

Nedavno so si gasilci – pomagali pa so skoraj vsi krajani – postavili nov gasilski dom, z obnovljenim Levstikovim domom pa se je v krajevni skupnosti spet začelo bogato kulturno življenje. Tare jih le vprašanje vzdrževanja, saj je treba v ta namen letno odšteti 250.000 dinarjev.

Pred Velikolaščani je zdaj še ena velika naloga, ki pa ni pomembna le zanje, ampak lahko rečemo, da za vso republiko. Leta 1986 bo namreč tudi proslava 400-letnice smrti Primoža Trubarja in 150-letnice rojstva Josipa Stritarja. Tmkov mal'n so že odkupili, seveda pa ga je zdaj treba še obnoviti. Zanj so sedaj odšteli 2,9 milijona dinarjev. Zemljišče je veliko 6.000 kvadratnih metrov, vendar bi bilo treba zdaj urediti še strugo Raščice. Tu bo potem restavracija s prenočišči, seveda pa tudi spominska soba. To bo še ena pridobitev tega lepega dolinskega dela naše občine, kjer so doma spretni in marljivi roke.

IZ HORJULA

Voda iz cisterne za hribovske kmete

Potem ko so spravili pod streho veliko jubilejno slavlje in pomagali pogasiti manjši požar v bližnji Podolnici, je v zadnjem času horjulske gasilce in druge krajane čakala nemara še najhujša preizkušnja – huda suša.

To so občutili še posebej kmetje v višje ležečih hribovskih krajih – na Koreni, Samotorici in Slevci, ki so lahko le nemočno gledali, kako se njihove kapnice iz dneva v dan vse bolj spreminjajo v suha brezna, medtem ko so njihovi pičli poljski pridelki obetali kvečjemu minimalno potrebno zalogo za zimo. Že precej kritično stanje je rešila odločna akcija horjulskih gasilcev, ki so s svojo avto-cisterno znova napolnili te vodnjake in z nadaljnjo vsakodnevno dostavo poskrbeli, da ti tudi poslej niso več usahnili. Tako so do kraja novembra kar devetdesetkrat pripeljali vodo v te kraje, pri

čemer so vsakemu kmetu po eno vožnjo namenili zastoj.

»Neredko smo peljali tudi po osemkrat ali celo večkrat na dan,« je ob tem povedal eden od »dežurnih« horjulskih voznikov – gasilcev in ključni koordinator akcije Janko Šušteršič. »To je terjalo od nas skrajno angažiranost, saj so kmetije daleč vsaksebi, do njih pa največkrat vodijo le slabi, komajda prevozniki kolovozi. Vendar pa smo prav vsem kmetom pripeljali vodo, če so za to le zaprosili.«

Tako oskrbovani kmetje, ki jim je zadnje dni novembra nekoliko priskočil na pomoč tudi manjši dež, so si lahko zdaj oddahnili, še bolj pa si najbrž bodo, če se jih bodo tudi na Komiteju za kmetijstvo, gozdarstvo in preskrbo spomnili z obljubljenim povračilom, ki ga terjajo nastali stroški in škoda.

BRANKO VRHOVEC

POGOVOR S PREDSEDNIKOM OBČINSKE ZVEZE TABORNIKOV DJORDJEM SVETLIČIČEM

Z naravo k človeku

To ni le geslo tabornikov, je naloga vsakega tabornika, da živi z naravo, se v njej orientira in se navadi na samostojno življenje, koristno izkoristi svoj prosti čas, se kaj nauči in veliko stvari spozna. Druga pomembna naloga tabornikov pa je obujanje tradicij NOB.

O tabornikih in njihovi organizaciji nam je pripovedoval predsednik občinske zveze tabornikov Djordje Svetličič.

Tabornik je lahko vsak, ki je pripravljen delati v taborniški organizaciji. V občini imamo okoli 550 tabornikov, ki so vključeni v štiri odrede. Na Viču so Močvirski tulipani, na Vrhovcih Blagajev volčini, na Krimu je odred Podkovani krap ter v Horjulu odred Antona Uršiča.

Česa se lahko taborniki naučijo?

Naučijo se lahko topografije, orientacije, signalizacije, kuhanja, prve pomoči, novinarstva, glasbe, raznih tehničnih dejavnosti...

Katere kadre vzgajate v vaših vrstah?

Vzgajamo vodnike, ti so učenci osmih razredov osnovnih šol, največkrat pa srednješolci, ki obiskujejo vodniški tečaj – štirinajstodnevni, ki je podoben taborjenju, gozdno šolo, kjer se izuče vsega, da so sposobni delati z vodom, lahko pa obiskujejo tudi specifične tečaje. Ostali kadri v naši organizaciji so še vodje družine in čete, načelniki odreda in starešine odreda, vsak odred pa ima svojo upravo.

Djordje Svetličič

S kakšnimi aktivnostmi se lahko pohvalite v tem letu?

Udeležili smo se vseh tekmovalnih in občinskih, regionalnih in republiških nivoju. S propagandnim taborom smo poživili občinski praznik, prav tako sodeluje vsak odred tudi pri praznovanju svojih krajevnih skupnosti. Aktivni smo bili tudi pri pripravi proslave na Turjaku in pri podobnih manifestacijah. Občinska zveza in odred Močvirskih tulipánov uspešno sodelujeta z zamejskimi skavti v Celovcu, s taborniki iz Konjice ter z odredom Modri val iz Trsta in Gorice.

Kako pri svojem delu sodelujete z osnovno šolo?

Tabornike pridobimo predvsem iz osnovnih šol, s katerimi smo tesno povezani, čeprav poskušamo biti pri svojem delu samostojnejši. Sodelujemo s krajevnimi skupnostmi na področju družbene samozastite, saj smo prvi poklicani, da priskočimo na pomoč. Dobro pa je sodelovanje tudi z ZZB in z ZRVS.

Kaj pa z ZSMS?

Konkretno povezave z ZSMS ni, potrebno bi bilo najti več skupnih akcij. Do sedaj smo sodelovali le pri MAK-ovem tednu in pri raznih prireditvah npr. štafeti.

Zakaj povezave ni?

Mladinska organizacija ima svoj program, veliko je političnega dela, od tega pa se taborniki odmikajo. Oni delujejo bolj konkretno. Med mladino se kmalu razširi kajenje, alkohol, kar pa je prepoved, ne zapoved tabornika.

Ko smo že pri sodelovanju z ostalimi or-

ganizacijami, kako je z vašimi odnosi z ZTKS?

ZTKS redno pošiljamo programe in oni nam dodelijo dotacijo. Tu velja en trener za dva naša vodnika in od tega zavisi tudi višina naše dotacije.

Kaj vas najbolj ovira pri delu, kateri so vaši problemi?

Imamo premajhno propagando, zato nekateri – mnogi ne vidijo pomembnosti našega dela. Naše delo ni dovolj cenjeno.

Finančni problemi niso tako hudi, ker zadnja leta dobimo dotacijo od ZTKS.

Toliko slabše je s prostori. Odredi nimajo čisto svoje sobe, kjer bi si lahko ustvarili pravo taborniško vzdušje, nimajo skladišča za opremo, tudi občinska zveza je brez prostora. Odredi si pomagajo s prostori v osnovnih šolah in krajevnih skupnostih.

Se taborniške vrste širijo?

Zanimanje za tabornišvo je vse večje, imamo pa tudi osip iz teh vrst, predvsem odhajajo mladi pri 14 letih, kasneje se vrnejo, ko so za njimi neuspehi v družini, v šoli ali v ljubezni. Zgodi pa se, da se posvetijo drugi aktivnosti npr. plezanju, kjer zelo pride prav pridobljena taborniška kondicija.

Da pa raste zanimanje za tabornišvo, je lep primer v tem, da bomo kmalu ustanovili novo četo na Dobrovi, kjer je odred že obstajal. Tam je že nekaj vodnikov, v šoli imajo nekaj opreme, tako bodo s pomočjo drugih odredov kmalu začeli z delom.

S čim se nameravate taborniki še ukvarjati?

Taborniška oprema je premalo izkoriščena (le 3–4 tedne na leto), zato smo dobili pobudo, da bi organizirali šolo v naravi – pod šotori, to bi izredno pocenilo letovanje, oprema bi bila bolj izkoriščena in mladi bi bili v neposrednem stiku z naravo.

V okviru občinske zveze tabornikov pripravljamo šolo za nove vodnike, ki je že bila in še bo v Zapotoku. Letos smo že enkrat poskusili organizirati zimovanje v Zapotoku za vse tri odrede, upamo, da se bo to letos ponovilo.

DARJA ERHATIC

Iz Vnanjih Goric

Da so resnično pričeli z gradnjo avtomatiziranega prehoda čez železniško progo v Vnanjih Goricah dokazuje tudi tale posnetek.